

Одлука којом се обустављају све исплате буџетских средстава у сврху финансирања политичких странака за Савез независних социјалдемократа (СНСД) и Уједињену Српску

Бр. 18/25

Користећи се овлашћењима која су високом представнику дата чланом V Анекса 10. (Споразум о цивилној имплементацији Мировног уговора) Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини (у даљем тексту: Општи оквирни споразум за мир), према којем је високи представник коначни ауторитет у земљи за тумачење наведеног Споразума о цивилној имплементацији Мировног уговора, и чланом II.1. (д) претходно наведеног Споразума, који од високог представника захтијева да “олакша рјешавање било којих потешкоћа које се појаве у вези са цивилном имплементацијом Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини, када високи представник оцијени неопходним”;

Позивајући се на став XI.2 Закључака Конференције за имплементацију мира одржане у Бону 9. и 10. децембра 1997. године, у којем је Савјет за имплементацију мира поздравио намјеру високог представника да употреби свој коначни ауторитет у земљи у вези с тумачењем Споразума о имплементацији цивилног дијела Мировног уговора, како би помогао у изналажењу рјешења за проблеме у складу с горе наведеним, “доношењем обавезујућих одлука, када то оцијени неопходним”, о одређеним питањима, укључујући и (према тачки (ц) става XI.2. „мјере којима се осигурава имплементација

Мировног споразума на цијелој територији Босне и Херцеговине и њених ентитета”;

Подсјећајући такође да је Савјет безбједности Уједињених нација у више наврата потврдио својим резолуцијама донесеним на основу поглавља VII Повеље Уједињених нација да улога високог представника као коначног ауторитета у земљи у погледу имплементације Анекса 10. Дејтонског мировног споразума укључује “овлашћење за доношење обавезујућих одлука када оцијени да је то неопходно о питањима која је Савјет за имплементацију мира разматрало у Бону 9. и 10. децембра 1997. године”;

Имајући у виду најновији коминике Управног одбора Савјета за имплементацију мира, у којем Управни одбор најоштрије осуђује флагрантне нападе владајуће коалиције у Републици Српској на Општи оквирни споразум за мир и уставноправни поредак БиХ, укључујући и континуиране сецесионистичке активности, наводећи такође да се било какве радње којима се доводи у питање суверенитет, територијални интегритет и политичка независност БиХ или се нарушава функционалност њених институција морају промтно сузбити путем уставноправног оквира, поново истичући да међународна заједница задржава све неопходне инструменте за осигуравање поштивања Општег оквирног споразума за мир те још једном потврђује своју пуну подршку високом представнику у осигурању пуног поштивања Општег оквирног споразума за мир и провођењу његовог мандата у складу са Анексом 10. и одговарајућим резолуцијама Савјета безбједности Уједињених нација;

Подсјећајући на директне пријетње Општем оквирном споразуму за мир проистекле из заједничке изјаве лидера владајуће коалиције Републике Српске која је потписана 24. априла 2023. године, којом су се исти обавезали да ће реализовати низ мјера за стварање предуслова за будућу сецесију Републике Српске;

Подсјећајући такође да је такав став довео до усвајања законâ од стране Народне скупштине Републике Српске који су

представљали пријетњу уставном поретку Босне и Херцеговине и обавезама Републике Српске према Анексу 10. Општег оквирног споразума за мир, што представља озбиљно кршење Општег оквирног споразума за мир и пријетњу миру и стабилности у земљи и региону, те да је наведено потакнуло високог представника да предузме одговарајуће мјере 1. јула 2023. године како би се спријечило ступање на снагу тих закона и да прогласи измјене и допуне Кривичног закона Босне и Херцеговине којима се проширује дефиниција кривичног ђела напада на уставни поредак, проширује дефиниција неизвршења одлука Уставног суда Босне и Херцеговине, те додаје кривично дјело у погледу неизвршавања одлука високог представника;

Присјећајући се такође да је наставак политике владајуће коалиције Републике Српске довео, између осталог, до доношења низа Закључака од стране Народне скупштине Републике Српске 24. и 25. децембра 2024. године, којима се напада суверенитет државе Босне и Херцеговине и њен уставни поредак, доводи у питање постојање њених кључних правосудних институција као што су Уставни суд Босне и Херцеговине, Суд Босне и Херцеговине, Тужилаштво Босне и Херцеговине, као и Високо судско и тужилачко вијеће Босне и Херцеговине, те се од представника Републике Српске и званичника на државном нивоу из реда српског конститутивног народа захтијева да предузму активности у циљу имплементације политика садржаних у тим закључцима, чиме се озбиљно угрожава имплементација цивилног дијела Општег оквирног споразума за мир, укључујући и функционалност институција Босне и Херцеговине, доводећи до тога да високи представник донесе Налог од 2. јануара 2025. године којим се проглашава да се овим Закључцима крше обавезе и одговорности Републике Српске према Анексу 4. и Анексу 10. Општег оквирног споразума за мир и којим се забрањује имплементација наведених Закључака;

Узимајући у обзир да је Суд Босне и Херцеговине 26. фебруара 2025. године изрекао пресуду у предмету Милорад Додик и други, у околностима огромног притиска на Суд Босне и Херцеговине,

при чему су званичници владајуће коалиције политичких странака Републике Српске, првенствено СНСД-а и Уједињене Српске, континуирано доводили у питање уставност оснивања и самог постојања Суда Босне и Херцеговине као и његове надлежности, упркос коначним и обавезујућим одлукама Уставног суда Босне и Херцеговине;

Озбиљно забринут због најновијих активности које владајућа коалиција у Републици Српској предвођена од стране СНСД-а и Уједињене Српске проводи против суверенитета и уставног поретка Босне и Херцеговине, а које су довеле до доношења од стране Народне скупштине Републике Српске „Закључака у вези са Информацијом о рушењу Устава Босне и Херцеговине – мјере и задаци у циљу очувања Устава Босне и Херцеговине“ и “Одлуке о мјерама и задацима проистеклим из неуставних одлука и поступака вануставних институција БиХ” дана 26. фебруара, те усвајања Закона о непримјењивању Закона и забрани дјеловања вануставних институција БиХ, Закона о допуни Кривичног законика Републике Српске, Закона о Високом судском и тужилачком савјету Републике Српске и Закона о Посебном регистру и јавности рада непрофитних организација дана 27. фебруара;

Узимајући у обзир да је дана 7. марта 2025. године Уставни суд Босне и Херцеговине донио одлуке о привременим мјерама којима је ставио ван снаге наведене акте и законе, као и све акте донесене у њиховој имплементацији, те забранио свим органима власти унутар Републике Српске и службеним или одговорним лицима из Републике Српске која обављају дужност у институцијама Босне и Херцеговине да предузимају било какве радње на основу тих закона и аката;

Напомињући да је, непоштивањем забране Уставног суда Босне и Херцеговине о предузимању било каквих радњи на основу претходно наведених аката, према одлукама о привременим мјерама усвојеним од стране Уставног суда Босне и Херцеговине, Народна скупштина Републике Српске на својој посебној сједници 14. марта 2025. године усвојила приједлог Закона о заштити

уставног уређења Републике Српске с циљем успостављања институција за заштиту уставног уређења Републике Српске, укључујући и такозвано Специјално тужилаштво и Специјални суд, што је већ имало утицај на несметано функционисање појединих институција Босне и Херцеговине;

Изражавајући жаљење због тога што владајућа коалиција у Републици Српској наставља занемаривати одлуке Уставног суда Босне и Херцеговине о привременим мјерама против закона Републике Српске, покушавајући да успостави нове институције Републике Српске у супротности с уставним поретком Босне и Херцеговине;

Напомињући да је Народна скупштина Републике Српске дана 13. марта 2025. године усвојила нацрт Устава Републике Српске, с циљем даље реализације сецесионистичке политике владајуће коалиције Републике Српске, директно кршећи Општи оквирни споразум за мир;

Напомињући такође да је дана 21. марта 2025. године “Службени гласник Републике Српске” објавио “Правилник о поступку кандидовања и избора првих чланова Високог судског и тужилачког савјета Републике Српске”, у којем се прецизира да се Правилник доноси на основу Закона о Високом судском и тужилачком савјету Републике Српске, чију је примјену Одлуком о привременој мјери Уставног суда Босне и Херцеговине, бр. У-8/25 од 7. марта 2025. године Уставни суд Босне и Херцеговине суспендовао и забранио предузимање било каквих радњи на основу тог закона;

Констатујући такође да је дана 28. марта 2025. године министар правде Републике Српске упутио допис судовима и тужилаштвима у Републици Српској како би подсјетио на Закључке Владе Републике Српске од 17. и 25. марта 2025. године, пријетећи кривичним гоњењем, укидањем буџетске подршке и престанком радног односа, као и могућим укидањем правосудних институција, уколико правосудни службеници у Републици Српској буду поступали у складу с одлукама Уставног суда Босне и

Херцеговине и не буду примјењивали законе које је Република Српска донијела *ultra vires* и које је Уставни суд Босне и Херцеговине оцијенио *prima facie* неуставним, тиме подстичући судије и тужиоце на почињење кривичног дјела неизвршења одлука Уставног суда Босне и Херцеговине или напада на уставни поредак Босне и Херцеговине;

Имајући у виду да је 2. априла 2025. године Уставни суд Босне и Херцеговине донио Рјешење о спровођењу наведене Одлуке о привременој мјери бр. У-8/25 од 7. марта 2025. године, којим је између осталог утврђено да Правилник који је донио министар правде Републике Српске на основу суспендованог Закона о Високом судском и тужилачком савјету Републике Српске нема правно дејство и не може имати правну ваљаност те да је сходно томе ништаван, закључујући такође да поступање министра правде Републике Српске Милоша Букејловића представља непоштивање и поступање противно забрани из коначне и обавезујуће одлуке Уставног суда Босне и Херцеговине бр. У-8/25, што сходно томе може повлачити и кривичну одговорност одговорних лица;

С обзиром на то да је већ општепознато да Тужилаштво Босне и Херцеговине води истрагу против руководства СНСД-а и Уједињене Српске због сумње у почињење кривичног дјела, те да је Суд Босне и Херцеговине у тим околностима већ одредио притвор осумњиченима;

Узимајући у обзир и то да су осумњичени уредно позвани да се појаве пред надлежним правосудним институцијама, али да се на позив нису одазвали, док су притом јавно позивали на непоштивање закона и правосудних институција Босне и Херцеговине, те да су након тога издати налози за њихово привођење те одређена мјера притвора, што је кулминирало издавањем налога за хапшење осумњичених;

Увјерен да је поступање како је напријед описано првенствено потакнуто од стране Савеза независних социјалдемократа (СНСД) и Уједињене Српске, те да се таквим поступањем озбиљно угрожавају функционисање државе Босне и Херцеговине и

владавина права, и да је исто у супротности с Уставом Босне и Херцеговине, конкретно чланом III/3.6), којим је прописано следеће: “Ентитети и све њихове административне јединице ће се у потпуности придржавати овог Устава (...) као и одлука институција Босне и Херцеговине”, чиме се угрожава имплементација цивилних аспеката Општег оквирног споразума за мир у смислу релевантних одредби Закона о банкама Републике Српске и Закона о банкама Федерације Босне и Херцеговине којима је забрањено да банка стиче, врши конверзије или трансфере, као и посредује приликом стицања, конверзије или трансфера новца или друге имовине, за коју се зна или би се могло основано претпоставити да би их могли користити појединци или правна лица или органи који опструишу или пријете опструкцијом или представљају значајан ризик од активне опструкције провођења мировног процеса, у складу с прописима којима се уређује увођење и примјена одређених привремених мјера ради ефикасног провођења међународних рестриктивних мјера;

Издајајући посебно изјаве које су потписали политички субјекти Савез независних социјалдемократа и Уједињена Српска, којима се недвосмислено обавезују на придржавање Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини у оквиру својих активности, као услов за овјеру за учешће на Општим изборима 2022. године и Локалним изборима 2024. године, у складу с чланом 1.13 Изборног закона Босне и Херцеговине, те констатујући да наставак примјене законâ које је Република Српска донијела поступајући изван својих законских надлежности и овлашћења, и које је Уставни суд Босне и Херцеговине оцијенио *prima facie* неуставним, није у складу са наведеним изјавама;

Истичући да сецесионистичка агенда Републике Српске, уз упорне нападе на Општи оквирни споразум за мир, укључујући Устав Босне и Херцеговине и кључне институције Босне и Херцеговине, произилази из дугогодишњег деструктивног поступања СНСД-а, које се проводи од стране владајуће коалиције Републике

Српске, предвођене СНСД-ом и Уједињеном Српском, путем тијела и органа законодавне и извршне власти Републике Српске;

Поздрављајући досадашње напоре које су органи власти државе Босне и Херцеговине предузели у оквиру њихових надлежности како би правно оспорили акте и активности органа власти Републике Српске кориштењем расположивих домаћих правних инструмената, и истовремено изражавајући жаљење због упорног и агресивног провођења политика које су иницирали Савез независних социјалдемократа (СНСД) и Уједињена Српска, а које се и даље проводе упркос коначним и обавезујућим одлукама Уставног суда Босне и Херцеговине;

Надаље изражавајући жаљење због поступања органа власти Републике Српске, укључујући и пријетње употребом силе, с циљем да се органи власти Босне и Херцеговине спријече и онемогуће да дјелотворно врше своје надлежности и проводе своје одлуке на цијелој територији Босне и Херцеговине, чиме су довеле до тога да Високи представник предузме мјере неопходне за осигурање имплементације Мировног споразума на цијелој територији Босне и Херцеговине и њених ентитета, у функцији осигурања поштивања цивилног дијела Општег оквирног споразума за мир;

Свјестан да поједини чланови СНСД-а и Уједињене Српске као и друге странке које чине владајућу коалицију у Републици Српској можда у цијелости не подржавају политике засноване на потпуном игнорисању темељних начела Дејтонског мировног споразума, а што је узето у обзир на основу доступних доказа;

Имајући у виду да се територијални интегритет и суверенитет Босне и Херцеговине морају поштовати, те да се одлуке институција Босне и Херцеговине морају проводити у складу с чланом III/3.6) Устава Босне и Херцеговине, као и да очигледна кршења тих начела морају навести одговорне политичаре да се од тих кршења јавно ограде како би били искључени из било каквих врста санкција;

Уважавајући право на слободу политичког увјерења и мишљења, без обзира на врсту или садржај, као и право на изражавање и пропагирање политичких ставова, као и право на борбу за остваривање политичких циљева путем демократских средстава, но такво право не може бити основ за једностране акте и активности који су у супротности с Општим оквирним споразумом за мир, којима се угрожава уставноправни поредак државе Босне и Херцеговине и којима се не поштују одлуке надлежних судова Босне и Херцеговине;

Узимајући у обзир и имајући у виду *sve prethodno* наведено, високи представник овим доноси сљедећу одлуку:

ОДЛУКА

којом се обустављају све исплате буџетских средстава у сврху финансирања политичких странака за Савез независних социјалдемократа (СНСД) и Уједињену Српску

Члан 1.

1. Све исплате буџетских средстава у сврху финансирања политичких странака СНСД и Уједињена Српска у Парламентарној скупштини Босне и Херцеговине, Парламенту Федерације Босне и Херцеговине, Народној скупштини Републике Српске, кантоналним скупштинама, градским и општинским скупштинама/вијећима и Скупштини Брчко дистрикта Босне и Херцеговине одмах се обустављају.

2. Сва средства чија је исплата обустављена биће пренесена на посебан рачун који ће бити отворен у Централној банци Босне и Херцеговине.
3. Обустава исплате буџетских средстава у сврху финансирања политичких странака предвиђена у ставовима (1) и (2) овог члана биће укинута на основу или након позитивне оцјене од стране високог представника о поштивању Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини односно процјени било којих других релевантних околности које високи представник оцијени оправданим.
4. Износи обустављених средстава предвиђени на свим нивоима власти у сврху финансирања политичких странака за релевантну годину неће се сматрати неизмиренем финансијском обавезом према СНСД-у и Уједињеној Српској.
5. Након укидања обуставе како је предвиђена у ставу (3) овог члана, високи представник ће донијети одлуку о намјени средстава акумулираних на посебном рачуну.

Члан 2.

1. Лицу одговорном за извршење буџета на свим нивоима предвиђеним чланом 1. став (1) ове Одлуке (у даљем тексту: одговорно лице) овим путем се налаже да изврши обуставу и пренос средстава намијењених у сврху финансирања политичких странака како је предвиђено чланом 1. ове Одлуке те да на мјесечном нивоу, а најкасније до 15. дана у сваком мјесецу, извјештава о провођењу ове Одлуке Канцеларију високог представника, као и супервизора за Брчко дистрикт Босне и Херцеговине за ниво Брчко дистрикта Босне и Херцеговине.
2. Извјештај из става (1) овог члана ће као минимум садржавати тачан датум доспијећа исплате и тачан износ средстава чија је исплата обустављена и који је пренесен Централној банци Босне и Херцеговине сагласно овој Одлуци.
3. Први извјештај по ступању на снагу ове Одлуке биће

поднесен без одлагања, а најкасније до краја радног времена наредног дана од дана ступања на снагу ове Одлуке и садржаваће тачан износ средстава у сврху финансирања политичких странака која су дотад исплаћена СНСД-у и Уједињеној Српској у 2025. години, као и тачан износ те датум доспијећа прве наредне исплате која је предмет ове Одлуке.

4. Одговорно лице ће се сматрати одговорним за извршење ове Одлуке како гласи.

Члан 3.

1. Све банке и све њихове пословнице у надлежности Агенције за банкарство Републике Српске односно Агенције за банкарство Федерације Босне и Херцеговине, у којима су отворени и воде се рачуни чији је ималац и/или који гласе на име СНСД-а и Уједињене Српске, укључујући и регионалне, локалне и/или општинске организације СНСД-а и Уједињене Српске, дужне су извршити пренос Централној банци Босне и Херцеговине свих износа исплаћених из буџета на било којем нивоу власти одмах по извршеној исплати, те о томе извијестити Канцеларију високог представника, као и супервизора за Брчко дистрикт Босне и Херцеговине за ниво Брчко дистрикта Босне и Херцеговине.
2. Банке ће ову Одлуку сматрати мјером усмјереном против опструкција у провођењу Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини, а сваки вид непоступања у складу с овом Одлуком од стране директора банке или било којег појединца који поступа у име те банке или било којег запосленика у банци може довести до санкција како против банке тако и против појединца који се сматра одговорним за такво непоступање у релевантној банци.

Члан 4.

Ова Одлука ће имати првенство у односу на било које неконзистентне одредбе било ког закона, прописа или акта, било постојећег, било будућег. Ова Одлука директно се примјењује и није потребна ниједна додатна радња ради осигурања њеног правног дејства.

Члан 5.

Ради отклањања сваке сумње, овим се изричито изјављује и прописује да је високи представник утврдио сваку поједину одредбу садржану у овој Одлуци у складу са својим међународним мандатом и да стога не могу бити предмет преиспитивања од стране судова Босне и Херцеговине, нити судова њених ентитета, нити било којег другог тијела, те да се пред било којим судом ни у једном тренутку не може покренути поступак у вези с обавезама извршеним сагласно тим одредбама.

Члан 6.

Високи представник задржава право да измијени и допуни ову Одлуку или да предузме друге мјере које сматра потребним ради осигурања имплементације ове Одлуке.

Члан 7.

Ова Одлука ступа на снагу одмах по објављивању на службеној интернет страници Канцеларије високог представника.

Ова Одлука одмах се објављује у “Службеном гласнику Босне и

Херцеговине”, “Службеним новинама Федерације Босне и Херцеговине”, “Службеном гласнику Републике Српске”, службеним гласилима свих кантона као и у “Службеном гласнику Брчко дистрикта Босне и Херцеговине.

Сарајево, 24. априла 2025.

Кристијан Шмит
Високи представник